

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Jana Čížka a soudců Mgr. Ing. Lenky Bursíkové a JUDr. Bc. Kryštofa Horna ve věci

navrhovatelů: **a) P. K.,**
bytem X,
b) Ing. Arch. P. KX,
bytem X,

proti

odpůrcům: **1. Městský úřad Sadská,**
sídlem Palackého nám. 1, Sadská,
2. Třebestovice pro občany,
jednající zmocněnkyní A. V.,
bytem X,
3. TŘEBESTOVICE – NÁŠ DOMOV,
jednající zmocněnkyní M. D.,
bytem X,
4. Josef Pobuda,
bytem X,
5. Ing. Radek Lázníčka,
bytem X,
6. Ing. Hana Hamršmídová,
bytem X,
7. Jitka Váňová,
bytem X,
8. MUDr. Zdeněk Šubrt,
bytem X,
9. Kristýna Horká,
bytem X,
10. Jaroslav Hátle,
bytem X,

o návrhu na rozhodnutí o neplatnosti voleb a volby kandidátů do Zastupitelstva obce Třebestovice konaných ve dnech 23. a 24. 9. 2022,

takto:

I. Návrh se zamítá.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Návrhem podaným dne 7. 10. 2022 podle § 90 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) ve spojení s § 60 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 269/2021 Sb. (dále jen „zákon o volbách do zastupitelstev obcí“) se navrhovatelé domáhají rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb a volby kandidátů do Zastupitelstva obce Třebestovice konaných ve dnech 23. a 24. 9. 2022.
2. Navrhovatelé zaprvé namítají porušení zásad volební kampaně. Odpůrce 3, na jehož kandidátní listině se ucházeli o mandát zastupitelů, vydal sérii předvolebních letáků. V posledním z nich s názvem „Desatero pro Třebestovice“ se v bodu 5 věnoval místní mateřské školce zřizované obcí. Dosavadní starostka obce (odpůrkyně 7) činila personální změny na ředitelském místě mateřské školy bez veřejného projednání na zastupitelstvu. V současnosti vede mateřskou školu paní I. H., která je řízením pouze pověřená. Formulace uvedená v letáku odpůrce 3 se jí patrně dotkla, a proto vydala k věci osobní prohlášení. Prohlášení obsahuje jméno navrhovatele a) a tvrzení o možném trestním postihu. Dle navrhovatelů bylo prohlášení týden před volbami doručeno do poštovních schránek všech občanů, zveřejněno na profilu obce na Facebooku (s omezením diskuse) a v listinné podobě vyvěšeno na úřední desce obce (sejmuto až druhý den voleb). Dosavadní starostka (odpůrkyně 7) odmítla řádně podanou žádost odpůrce 3 o zveřejnění jeho stanoviska k věci. Navrhovatelé považují jednání paní I. H. a odpůrkyně 7 za neetické a narušující průběh volební kampaně.
3. Zadruhé navrhovatelé označili za „porušení“ účast paní I. H. ve volební komisi z důvodu jejího možného střetu zájmů, neboť byla ve vztahu podřízenosti k dosavadní starostce obce (odpůrkyni 7). Rozdíl získaných hlasů mezi odpůrkyní 7 a prvním náhradníkem, rovněž kandidujícím na kandidátce odpůrce 2, je jeden hlas. Z těchto důvodů navrhují provedení kontrolního přepočtu odevzdaných hlasovacích lístků a na jeho základě rozhodnutí o platnosti či neplatnosti volby kandidáta.
4. Odpůrce 2 uvádí, že návrh neobsahuje návrh výroku soudu a není z něj ani zřejmé, čeho se navrhovatelé domáhají. Návrh neobsahuje ani tvrzení o porušení zákona o volbách do zastupitelstev obcí způsobem, jenž hrubě ovlivnil výsledek volby kandidátů.
5. Dále uvádí, že záležitosti týkající se mateřské školy jsou ve vztahu k platnosti voleb naprosto irelevantní. Jednáním paní I. H. ani odpůrkyně 7 nemohlo dojít k narušení průběhu volební kampaně. Prohlášení paní I. H. nebylo volební kampaní některé z volebních stran, ale pouze vyjádřením osoby stojící v čele mateřské školy k zavádějícím informacím v předvolebním letáku odpůrce 3. Prohlášení paní I. H. bylo zveřejněno na úřední desce obecního úřadu proto, že obec je zřizovatelem mateřské školy, a bylo tak v jejím zájmu seznámit veřejnost s názorem osoby jednající jménem mateřské školy. Podle sdělení dosavadní starostky (odpůrkyně 7) paní Pavla Machánková (kandidující na kandidátní listině odpůrce 3) dne 21. 9. 2022 doručila na podatelnu obecního úřadu nedatovanou a nepodepsanou žádost odpůrce 3 o zveřejnění jeho stanoviska k prohlášení paní I. H. Dne 22. 9. 2022 dosavadní starostka obce zaslala zmocněnkyni odpůrce 3 sdělení k žádosti o zveřejnění stanoviska odpůrce 3. Dne 23. 9. 2022 kontaktovala ještě osobně zmocněnkyni odpůrce 3, která jí však sdělila, že o ničem neví a nic nechce řešit.

6. K druhému návrhovému bodu odpůrce 2 uvádí, že členka okrskové volební komise, která je zároveň osobou pověřenou řízením mateřské školy zřízené obcí, nebyla ve střetu zájmů. Členové okrskových volebních komisí jsou běžně úředníci územních samosprávných celků.
7. Ostatní odpůrci se k návrhu nevyjádřili.
8. Podle § 90 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 60 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí se každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, může návrhem u soudu domáhat rozhodnutí o neplatnosti hlasování, neplatnosti voleb nebo neplatnosti volby kandidáta. Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí. Důvodem návrhu (§ 60 odst. 2 až 4 zákona o volbách do zastupitelstev obcí) musí být tvrzení o tom, že byla porušena ustanovení volebního zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb, výsledky hlasování nebo výsledky volby kandidáta.
9. Navrhovatelé označili podaný návrh jako „*Návrh na neplatnost volby kandidáta do zastupitelstva obce (volební obvod Třebestovice, okres Nymburk)*“. V návrhu uvedli, že požadují provedení kontrolního přepočtu hlasovacích lístků a vydání rozhodnutí o platnosti či neplatnosti volby kandidáta. Z obsahu podání je zřejmé, že navrhovatelé zaprvé napadají neplatnost voleb, neboť namítají porušení pravidel volební kampaně. Zadruhé napadají neplatnost volby všech kandidátů, neboť mají za to, že volební komise mohla chybně sčítat hlasovací lístky. Soud proto posoudil návrh podle jeho obsahu jako návrh na neplatnost voleb a neplatnost volby kandidátů. Skutečnost, že navrhovatelé v návrhu neuvedli jméno zvoleného kandidáta, jehož volbu nepadají, což namítá odpůrce 2, nečiní návrh neprojednatelným. Je totiž zřejmé, že v případě přepočtu odevzdaných hlasů, čehož se navrhovatelé domáhají, by bylo potenciálně ohroženo zvolení všech kandidátů, kteří dle vyhlášených výsledků voleb získali mandát zastupitele.
10. Podle § 90 odst. 2 s. ř. s. jsou v řízení o návrhu na neplatnost voleb účastníky navrhovatel, příslušný volební orgán, politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena, nebo nezávislý kandidát. V řízení o návrhu na neplatnost volby kandidáta jsou účastníky navrhovatel, příslušný volební orgán a ten, jehož volba byla napadena. Soud proto jednal jako s odpůrci s volebním orgánem (odpůrce 1), všemi volebními stranami, na jejichž kandidátních listinách byli uvedeni kandidáti, kteří byli dle vyhlášených výsledků voleb zvoleni do Zastupitelstva obce Třebestovice (odpůrce 2 a 3; srov. např. usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 5. 11. 2012, č. j. 40 A 7/2012-20) a se všemi zvolenými kandidáty do Zastupitelstva obce Třebestovice (odpůrce 4 až 10).
11. Soud ověřil, že návrh byl podán včas, neboť byl podán před uplynutím desetidenní lhůty od vyhlášení celkových výsledků voleb ve Sbírce zákonů Státní volební komisí dne 27. 9. 2022 (sdělení č. 280/2022 Sb.), a že byl podán osobou k tomu oprávněnou, neboť navrhovatelé byli ke dni voleb zapsáni ve stálém seznamu voličů (§ 60 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí), což plyne z vyjádření obecního úřadu Třebestovice, který vede stálý seznam voličů podle § 14 odst. 1 písm. b) zákona o volbách do zastupitelstev obcí.

12. O návrhu rozhodl soud bez jednání (§ 90 odst. 3 s. ř. s.), neboť neprováděl dokazování a ve skutkových zjištěních vycházel toliko z obsahu podání účastníků, jejich nesporných tvrzení a z předložené volební dokumentace.
13. V letáku odpůrce 3 „Desatero pro Třebestovice“ je pod bodem 5 uvedeno: *„budeme usilovat o řádné fungování školky, zvolíme kvalifikovaného ředitele/ředitelku a navýšíme finanční prostředky do rozpočtu MŠ. Dokončíme revitalizaci venkovní zahrady a zahájíme rekonstrukci suterénu, zasaženého vlhkostí.“* V nedatovaném „Prohlášení ředitelky mateřské školy Třebestovice“ paní I. H. uvádí, že na místo ředitele/ředitelky příspěvkové organizace nelze jmenovat nebo pověřit jejím vedením kohokoliv bez splnění kvalifikačních předpokladů. Proto považuje tvrzení v letáku odpůrce 3 za zavádějící a poškozující její osobu. Požadovala omluvu, ovšem dosud neobdržela od navrhovatele a) žádnou reakci. Dále uvádí: *„vzhledem k míře poškození mé osoby učiním právní kroky, neboť pomluva, lež, šíření nepravd a dezinformací je i v našem státě trestným činem. Ráda bych ještě uvedla, že projekt environmentální zahrady byl dokončen starostkou obce Jitkou Váňovou, která na něj získala dotaci od Státního fondu životního prostředí.“*
14. Ve stanovisku k prohlášení paní I. H. odpůrce 3 uvádí, že jí dne 15. 9. 2022 odpověděl. Přesto bylo její prohlášení dne 16. 9. 2022 doručeno do poštovních schránek občanů obce a zveřejněno na webových stránkách obce. Odpůrce 3 uvádí, že nesouhlasí s postupem dosavadního vedení obce, které paní I. H. pouze pověřilo řízením mateřské školy. Odpůrce 3 by ji proto chtěl řádně jmenovat do funkce ředitelky mateřské školy. Dále odpůrce 3 uvádí, že v letáku pouze hovořil o dokončení revitalizace zahrady, což však nesouvisí s dokončeným projektem environmentální zahrady, na jehož přípravě se ostatně zastupitelé zvolení za odpůrce 3 v minulém volebním období aktivně podíleli.
15. Podle § 60 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí *„[n]ávrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb.“*
16. Soud předesílá, že není jeho úlohou rozřešit otázku, zda a do jaké míry jsou pravdivá tvrzení uváděná jednotlivými volebními stranami a jejich kandidáty jakoukoliv formou během volební kampaně. Jediným arbitrem povoláním k posouzení této otázky je volič, kterému přísluší hodnotit volební kampaň jednotlivých kandidátů a chování těchto kandidátů během ní, nikoliv soud, jehož role je toliko podpůrná a nemůže přesáhnout meze přezkumu zákonnosti [srov. body 12 až 14 usnesení Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 18. 2. 2013, č. j. Vol 27/2013-83]. Rozhodnutí soudu ve věcech volebních nelze chápat jako eventuální potvrzení či odmítnutí politického výsledku voleb, nýbrž toliko ve volebnětechnické rovině řádného rozdělení mandátů v souladu s ústavními principy a zákonnými pravidly (nález Ústavního soudu ze dne 29. 3. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 52/10, bod 78). Ve volebním soudnictví soudy poskytují ochranu toliko v těch případech, kdy navrhovatel nade vší pochybnost prokáže, že došlo k porušení volebního zákona takovým způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek voleb.
17. Podle ustálené judikatury Ústavního soudu vycházející z demokratického principu legitimacy veřejné moci, podle něhož je lid jejím zdrojem a v této roli se podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb (čl. 1 odst. 1 a čl. 2 odst. 1 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky), platí pro volební soudnictví vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá (nález Ústavního

soudu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04, publ. pod č. 17, sv. 36 Sb. ÚS). Řízení ve věcech volebního soudnictví je proto založeno na ústavním principu ochrany rozhodnutí, které vzešlo z vůle většiny vyjádřené svobodným rozhodováním a respektujícím práva menšiny. Úprava ověřování voleb je přitom alternativně založena na předpokladu objektivní příčinné souvislosti mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru (princip potenciální kauzality ve volebním soudnictví). Tuto možnou příčinnou souvislost je však třeba vykládat nikoli jako pouhou abstraktní možnost. Z čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, vyhlášené pod č. 2/1993 Sb., lze dovodit právo zvoleného kandidáta na nerušený výkon funkce po stanovené časové období (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 10. 1. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 30/95, č. 3, sv. 5 Sb. ÚS). Rozhodnutí voličů jako suveréna může tudíž soudní moc změnit jen ve výjimečných případech, kdy vady volebního procesu způsobily nebo mohly prokazatelně způsobit, že by voliči rozhodli jinak a byl by zvolen jiný kandidát.

18. Na uvedená východiska dále navazuje ustálená judikatura NSS, z níž plyne, že při posouzení návrhu na neplatnost voleb judikatura volebních soudů vychází z třístupňového testu, při němž soud „*zprvée zkoumá, zda došlo k tvrzené nezákonnosti, tzn. porušení příslušného volebního zákona nebo právního předpisu vážícího se na volební proces (viz usnesení ze dne 4. 7. 2006, č. j. Vol 36/2006-21, č. 960/2006 Sb. NSS), zadruhé zkoumá, zda mezi zjištěným porušením volebního zákona a výsledkem napadené volby (napadeného hlasování či napadených voleb) existuje přímý vztah, jinak řečeno souvislost s volebními výsledky, a zatřetí ověřuje, zda zjištěná protizákonnost je natolik intenzivní, že ve výsledku volební výsledek výrazně (nebo zásadně) zpochybňuje; volební senát hovoří o „zatemnění“ volebního výsledku, což lze charakterizovat tak, že je možno se důvodně domnívat, že by volby dopadly odlišně, pokud by nedošlo ke zjištěné nezákonnosti“* (srov. např. bod 63 usnesení NSS ze dne 10. 11. 2016, č. j. Vol 4/2016-191, č. 3522/2017 Sb. NSS). K uvedenému je však třeba doplnit, že zákonem č. 322/2016 Sb. došlo ke změně znění výše citovaného § 60 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, kterou byly zpřísněny podmínky pro vyhovění volební stížnosti. Zásah volebního soudu tak nyní již není podmíněn pouhou potencialitou vlivu zjištěné protizákonnosti na výsledky voleb, nýbrž je nutné, aby bylo prokázáno, že porušení zákona výsledky voleb *skutečně ovlivnilo, a to hrubým způsobem* (body 19 až 23 usnesení NSS ze dne 15. 2. 2018, č. j. Vol 16/2018-33, č. 3717/2018 Sb. NSS).
19. Zprvée navrhovatelé namítají porušení pravidel volební kampaně. K tomu je třeba uvést, že rozeslání prohlášení paní I. H. všem občanům do poštovních schránek a zveřejnění prohlášení na profilu obce na sociální síti Facebook je pouze v rovině nepodložených tvrzení navrhovatelů. Jsou to však pouze navrhovatelé, kteří mají břemeno tvrzení a břemeno důkazní k prokázání skutečností odůvodňujících prohlášení voleb za neplatné.
20. Situace je odlišná u zveřejnění prohlášení paní I. H. na webových stránkách obce a úřední desce obecního úřadu. Odpůrce 2 zveřejnění prohlášení na úřední desce obecního úřadu ve vyjádření k návrhu potvrdil. Soud proto tuto skutečnost považuje za nespornou. Z veřejně dostupných zdrojů pak soud ověřil, že prohlášení paní I. H. je veřejně dostupné na webových stránkách obce (https://www.obectrebestovice.cz/assets/File.ashx?id_org=16964&id_dokumenty=6592).
21. Soud se předně zabýval otázkou, zda lze toto jednání přičítat některé z kandidujících volebních stran. Jak totiž vyplývá z nálezu Ústavního soudu ze dne 18. 2. 1999, sp. zn. I. ÚS 526/98, uveř. pod č. 70/1999 Sb., je třeba také přihlížet k tomu, zda kandidát,

jehož zvolení je napadáno, namítané porušení zákona způsobil. „*Opačný výklad by zákonitě vedl k tomu, že by kterýkoli subjekt (např. každé, byť i bulvární medium) mohl docílit neplatnost volby jakéhokoli kandidáta zcela bez jeho přičinění, což by – in eventum – mohlo volby výrazně narušit, popřípadě, důsledně vzato, i zmařit. Takové následky přirozeně zákonodárce nezamýšlel.*“ To, že by důvodem neplatnosti voleb mohlo být porušení právních předpisů způsobené třetí osobou, by mělo být, jak plyne z citovaného nálezu Ústavního soudu, výjimečné.

22. Ze zápisu o výsledku voleb do zastupitelstva obce vyplývá, že paní I. H. nekandidovala ani za jednu z volebních stran. Ani z tvrzení uvedených navrhovateli výslovně neplyne, že by paní H. vystupovala ve volební kampani jménem odpůrce 2. Spojení s odpůrcem 2 tak navrhovatelé dovozují pouze z toho, že byla starostkou obce pověřena řízením mateřské školy. Samotné prohlášení paní I. H. z pozice ředitelky mateřské školy, byť se bezpochyby týká otázek, který byly předmětem předvolební kampaně, nelze přičítat přímo odpůrci 2, a to ani v případě, že by bylo prokázáno, že bylo doručeno všem občanům do poštovních stránek.
23. Zveřejnění prohlášení paní I. H. na webových stránkách obce a úřední desce obecního úřadu už však lze přičítat přinejmenším dosavadní starostce obce (odpůrkyni 7), případně odpůrci 2 jako volební straně, na jejíž kandidátní listině byla uvedena. Dosavadní starostka obce sice nemusela být přímo osobou, která zveřejnila prohlášení paní I. H. Byla však v čele obecního úřadu [§ 109 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)], ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), který je orgánem příslušným k vedení úřední desky podle § 26 odst. 1 ve spojení s § 130 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Zároveň platí, že jako starostka odpovídala za informování veřejnosti o činnosti obce [§ 103 odst. 4 písm. e) zákona o obcích], což lze činit i zveřejňováním informací na webových stránkách obce či prostřednictvím sociálních sítí. Ostatně ani mezi účastníky není sporu o tom, že se odpůrkyně 7 zabývala zveřejněním prohlášení paní I. H., resp. nezveřejněním stanoviska odpůrce 3. Musela si tedy být přinejmenším vědoma zveřejnění prohlášení na úřední desce, na webových stránkách obce či prostřednictvím sociálních sítí.
24. Podstatou návrhu je tvrzení o porušení pravidel volební kampaně. K tomu je třeba uvést, že volební kampaň je v zákoně o volbách do zastupitelstev obcí upravena velmi kuse v § 30 a výslovně nezakazuje, aby se orgány obce vyjadřovaly k volebním programům jednotlivých volebních stran. Neobsahuje ani požadavek vedení čestné a poctivé kampaně či zákaz zveřejňovat nepravdivé údaje o kandidátech a volebních stranách, jenž je jinak upraven ve všech ostatních volebních zákonech (§ 35 odst. 4 zákona č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky, § 16 odst. 5 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu, § 59 odst. 5 zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu, § 56a odst. 4 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů).
25. Z toho ovšem nelze dovodit, že by volební kampaň ve volbách do zastupitelstev obcí neměla žádné kvalitativní mantinely. Zájem na řádném vedení volební kampaně je stejný, ať již jde o volby do zastupitelstev obcí, nebo o volby do Parlamentu České republiky či Evropského parlamentu. Z ničeho neplyne záměr zákonodárce vyjmout volební kampaň ve volbách do zastupitelstev obcí z povinnosti dodržovat univerzální kvalitativní požadavky kladené na volební kampaň jinými volebními zákony. Ostatně i Ústavní soud např. v nálezu ze dne 10. 2. 2015, sp. zn. III. ÚS 3673/14 vyšel z toho, že přestože volební zákon neobsahuje na rozdíl od ostatních volebních zákonů požadavek čestnosti

a poctivosti volební kampaně, je třeba při posuzování dopadu způsobu vedení kampaně na platnost voleb do zastupitelstva obce uplatnit stejná hlediska jako v případě těch voleb, pro něž zákon výslovně výše uvedený požadavek stanoví. Odkazem na svoji předchozí judikaturu však dále zdůraznil, že zrušení voleb nelze brát jako trest za porušení volebních předpisů, nýbrž jako prostředek k zajištění legitimacy zvoleného orgánu. S výjimkou nejzávažnějších pochybení ve volební proceduře musí státní moc reprezentovaná volebními soudy zachovávat zdrženlivost ve své ingerenci a vyvarovat se aktivismu. To platí zejména ve vztahu k posuzování otázky porušení pravidel volební kampaně.

26. Zveřejnění prohlášení na úřední desce obce a webových stránkách obce paní I. H. podle názoru soudu nelze bez dalšího prohlásit za porušení zákona. Lze mít sice výhrady proti načasování tohoto kroku týden před volbami, neboť dosavadní starostka obce (odpůrkyně 7) znovu ve volbách kandidovala a zveřejnění prohlášení směřující proti konkurující volební straně (odpůrci 3) tak bezesporu bylo v jejím zájmu. Stejně tak mohlo být v zájmu odpůrkyně 7 a odpůrce 2, nezveřejnit stanovisko odpůrce 3. Toto jednání však podle názoru soudu nedosahovalo takové intenzity porušení pravidel volební kampaně, aby bylo vůbec způsobilé zásadním způsobem výsledky voleb ovlivnit. I kritika programu volební strany a jejích kandidátů, byť možná nadnesená (až hysterická) jako v tomto případě, je běžnou součástí volebních kampaní. V konečném důsledku jsou to však pouze voliči znalí poměrů v obci, kteří rozhodují o tom, zda jde o kritiku důvodnou, či nikoliv. Pro férovost volební kampaně je podstatné především to, zda kritizovaný kandidát či volební strana mají prostor k tomu, aby mohli na kritiku reagovat. Za stěžejní proto soud považuje skutečnost, že odpůrce 3 i jeho kandidáti dotčení kritikou paní H. měli dostatečný čas reagovat na její prohlášení v rámci probíhající volební kampaně (srov. bod 23 usnesení NSS ze dne 19. 2. 2013, č. j. Vol 16/2013-62). Zveřejnění informací prostřednictvím obecních informačních prostředků rozhodně nelze považovat za jediný či rozhodující zdroj, odkud by voliči čerpali informace o volebních stranách a jejich kandidátech. Byť tedy nedošlo ke zveřejnění odpovědi odpůrce 3 na kritiku z úst paní H. na oficiálních kanálech obce (lhostejno z jakých důvodů), nic nebránilo odpůrci 3 a jako kandidátům, aby v rámci volební kampaně oslovili potenciální voliče jakýmkoliv jiným způsobem, například roznesením jeho stanoviska občanům obce do poštovních schránek, zveřejněním reakce na internetu, přímým oslovením voličů apod. Podle názoru soudu tak nenastala situace, že by odpůrci 3 a jeho kandidátům byl zcela odebrán či zásadně omezen prostor pro reakci na zveřejněnou kritiku v rámci probíhající volební kampaně.
27. Pro výsledek řízení je navíc určující to, že navrhovatelé neuvedli žádná relevantní tvrzení o tom, zda a do jaké míry byl tímto jednáním hrubě ovlivněn výsledek voleb, nepřednesli a především nenavrhli jakékoli důkazy, které by takový závěr dokládali. Navrhovatelé tedy neunesli břemeno tvrzení a břemeno důkazní. V této souvislosti je třeba uvést, že rozdíl ve volebních výsledcích obou zúčastněných volebních stran je poměrně výrazný ve prospěch odpůrce 2 a jeho kandidátů (celkový počet hlasů odevzdaných pro odpůrce 2 byl 1630, pro odpůrce 3 bylo odevzdáno 1029 hlasů). Zveřejnění prohlášení paní I. H., resp. nezveřejnění stanoviska odpůrce 3, proto samo o sobě s nejvyšší pravděpodobností nemohlo zásadně zpochybnit volební výsledky, resp. takové ovlivnění nebylo prokázáno.
28. Zadruhé navrhovatelé namítají, že mají podezření, že volební komise nemusela správně sčítat hlasovací lístky.
29. Jak již soud uvedl, navrhovatelé nesou břemeno tvrzení a břemeno důkazní k prokázání skutečností odůvodňujících prohlášení voleb, hlasování nebo volby kandidáta za neplatné.

Aby soud sám přistoupil k přepočtu hlasů či přezkoumávání správnosti vyhlášeného výsledku voleb, musela by jej k tomu přimět zvláště významná indicie, která by byla způsobilá vyvolat pochybnosti o správnosti vyhlášeného výsledku voleb (usnesení NSS ze dne 28. 11. 2006, č. j. Vol 82/2006-51). Zvláště významnou indicii může být například vysoký počet neplatných volebních lístků zejména v případě těsného volebního výsledku (viz bod 22 usnesení NSS ze dne 23. 11. 2010, č. j. Vol 67/2010-47). Dále například prohlášení voličů, že podle dostupných výsledků voleb nebyl řádně započten jejich hlas (viz bod 27 usnesení NSS ze dne 22. 10. 2014, č. j. Vol 18/2014-46, a tam citovanou judikaturu). Zpravidla přitom nepostačuje poukázat na pouhé statistické odchylky, pokud k tomu nepřistoupí další indicie (viz bod 29 posledně citovaného usnesení NSS).

30. Předně soud přisvědčuje odpůrci 2, že členem volební komise může být i zaměstnanec obecního úřadu. Právní předpisy to nezakazují a bývá to i praxí, pokud není mezi občany dostatečný zájem o členství ve volební komisi. To stejné platí pro osobu pověřenou řízením mateřské školy, která je zřízena obcí. Tato skutečnost tedy sama o sobě nemůže zakládat *zvláště významnou indicii* o nesprávnosti vyhlášeného výsledku voleb. Stejně tak rozdíl jednoho hlasu mezi odpůrkyní 7 a prvním náhradníkem, kandidujícím na kandidátce odpůrce 2, nepředstavuje tuto zvláště významnou indicii. Tvzení navrhovatelů je v rovině pouhé spekulace o možném chybném postupu volební komise při sčítání hlasovacích lístků. Navrhovatelé tudíž ani ve vztahu k tomuto návrhovému bodu neunesli břemeno tvrzení ani důkazní.
31. Ačkoliv si je soud vědom, že předložení konkrétních důkazů prokazujících nezákonnost ve volbách může být složité, a to zejména pro občana, který se nemohl účastnit sčítání hlasů. Je však nutné připomenout, že v nyní posuzovaném případě navrhovatelé kandidovali na kandidátce odpůrce 3. Odpůrce 3 jako volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do zastupitelstva obce, mohl delegovat člena a náhradníka do okrskové volební komise (§ 17 odst. 2 zákona o volbách do zastupitelstev obcí). Je proto primárně věcí samotných volebních aktérů, nacházejících se v prostředí svobodné politické soutěže, aby vzájemně kontrolovali dodržování stanovených pravidel. Součástí této kontroly je samozřejmě, ovšem pouze jako krajní prostředek, také volební soud. Ten by měl do volebního procesu zasáhnout pouze výjimečně, a to pokud se ostatní prostředky kontroly ukázaly jako neúčinné, nebo nelze spravedlivě požadovat jejich vyčerpání a současně existují konkrétní skutečnosti naznačující porušení těchto pravidel způsobem, který mohl ovlivnit výsledek voleb (srov. bod 29 usnesení NSS ze dne 23. 11. 2010, č. j. Vol 67/2010-47, bod 38 usnesení NSS ze dne 22. 10. 2014, č. j. Vol 18/2014-46). Takové skutečnosti však navrhovatelé netvrdili.
32. S ohledem na shora uvedené závěry soud návrh zamítl jako nedůvodný.
33. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 93 odst. 4 s. ř. s., podle nějž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto usnesení nejsou opravné prostředky přípustné.

Toto usnesení nabývá právní moci dnem jeho vyvěšení na úřední desce Krajského soudu v Praze (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Praha 20. října 2022

Mgr. Jan Čížek, v. r.
předseda senátu